

För kännedom

Regiondirektör Magnus Johansson
Ekonomidirektör Nicholas Prigorowsky
HR-direktör Kajsa Fisk

Regionstyrelsen

Granskningsrapport för regionstyrelsens verksamheter år 2024

De förtroendevalda revisorerna ska, enligt kommunallagen, årligen granska och pröva om styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig styrning och intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige.

Vår samlade bedömning delges regionfullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan i samband med att regionens samlade årsredovisning behandlas.

Bedömningen är att verksamheten i allt väsentligt har bedrivits utifrån fullmäktiges mål och beslut med undantag vad gäller målen för tillgänglighet och kvalitet inom hälso- och sjukvården. Där bedömer vi att de verksamhetsmässiga resultaten inte är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om. Hälso- och sjukvården uppfyller inte den lagstadgade vårdgarantin. Vi bedömer sammantaget att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig men möjlig att förbättra.

Regionstyrelsens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av resultat och ställning per 31 december 2024. Revisionens granskning har inte visat på några väsentliga felaktigheter. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande.

Iakttagelser och rekommendationer för regionstyrelsen avseende upprättande av årsredovisningen, måluppfyllelse och rättvisande räkenskaper lämnas i huvudsak i dokumentet Revisorernas redogörelse¹ med bilagor. Denna rapport, för regionstyrelsen som

---

¹ RE-REV25-0016, Revisorernas redogörelse för resultatet av revisionen 2024 i Region Sörmland

nämnd dokumenterar den årliga grundläggande granskningen inklusive iakttagelser vid protokollsläsning.

Av bifogad rapport framgår de iakttagelser som gjorts i den årliga granskningen av regionstyrelsens verksamheter för 2024. Revisorerna redovisade dessa iakttagelser och sina synpunkter för regionstyrelsens presidium, i samband med genomgången av Revisorernas redogörelse för resultatet av revisionen 2024 i Region Sörmland, 25 mars 2025.

Revisorerna begär inget svar på rapporten, då detta ingår i svaret på Revisorernas redogörelse.

Vid genomgången tog revisorerna även upp att Revisionsdialog planeras inför kommande höst.

Catharina Fredriksson
ordförande

Gustaf Wachtmeister
vice ordförande

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

Årsgranskning för regionstyrelsen år 2024

Sammanfattande bedömning

Bedömningen är att verksamheten i allt väsentligt har bedrivits utifrån fullmäktiges mål och beslut med undantag vad gäller målen för tillgänglighet och kvalitet inom hälso- och sjukvården. Där bedömer vi att de verksamhetsmässiga resultaten inte är förenliga med de mål som fullmäktige beslutat om. Hälso- och sjukvården uppfyller inte den lagstadgade vårdgarantin. Vi bedömer sammantaget att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig men möjlig att förbättra.

Regionstyrelsens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av resultat och ställning per 31 december 2024. Revisionens granskning har inte visat på några väsentliga felaktigheter. Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt som rättvisande.

Iakttagelser och rekommendationer för regionstyrelsen avseende upprättande av årsredovisningen, måluppfyllelse och rättvisande räkenskaper lämnas i huvudsak i dokumentet Revisorernas redogörelse¹ med bilagor. Denna rapport, för regionstyrelsen som nämnd dokumenterar den årliga grundläggande granskningen inklusive iakttagelser vid protokollsläsning.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi regionstyrelsen att arbeta med följande förbättringsområden:

- ✓ Säkerställ att bedriven verksamhet håller sig inom budgeterade ramar
- ✓ Dokumentera beslut om uppdrag till regiondirektören på ett tydligare sätt för utökad möjlighet till uppföljning och prioritering
- ✓ Se över rutiner och arbetssätt för att säkerställa att expediering sker till de som berörs av fattade beslut
- ✓ Ta fram och besluta om regler och anvisningar enligt kravet i reglementet för internkontroll
- ✓ Utveckla återrapporteringen av genomförda kontroller i internkontrollplanen så att det är möjligt att bedöma om kontrollmålet är uppfyllt eller inte
- ✓ Stärk den interna kontrollen avseende arvoden och ersättningar till förtroendevalda
- ✓ Säkerställ korrekt uppbokning av löneskulder
- ✓ Säkerställ följsamhet till rutinen för hantering av anläggningstillgångar.

Iakttagelser i 2023 års granskning

Revisorernas bedömning för 2023 var att verksamheten inte har bedrivits på ett helt ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt. Regionstyrelsens

---

¹ RE-REV25-0016, Revisorernas redogörelse för resultatet av revisionen 2024 i Region Sörmland

verksamhetsmässiga resultat för fullmäktiges mål, vad gäller tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården, var inte förenliga med de mål fullmäktige beslutat om. Hälso- och sjukvården uppfyllde inte den lagstadgade vårdgarantin. Verksamheten hade inte heller bedrivits inom tilldelade ekonomiska ramar. Vi bedömde trots det sammantaget att den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig men möjlig att förbättra.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med revisorernas granskning är att ge underlag till revisorerna för deras ansvarsprövning av nämnden. Revisorernas samlade bedömning delges regionfullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan i samband med att regionens samlade årsredovisning behandlas.

Granskning har under året skett enligt den revisionsplan som upprättats av revisorerna i samråd med regionfullmäktiges presidium. Den årliga granskningen omfattar grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen genomförs varje år för alla nämnder. Inriktningen är att för varje nämnd och styrelse översiktligt granska och bedöma om:

- ✓ Styrelsen/nämnden har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten, samt om verksamheterna klarar att genomföra sina uppdrag med tillgängliga resurser
- ✓ Styrelsen/nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll säkerställer en ändamålsenlig och ekonomiskt effektiv verksamhet.

Årsgranskningen i denna rapport redogör för de iakttagelser som gjorts vid den grundläggande granskningen av regionstyrelsen som nämnd. Vi har också granskat och bedömt om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt om delårsrapport och verksamhetsberättelse är upprättad i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och regionens anvisningar.

Ansvarig nämnd och avgränsning

Granskningen avser regionstyrelsens verksamhet under år 2024.

Revisionskriterier

Vår bedömning av nämndens ansvarsutövande utgår bland annat från:

- ✓ Kommunallagen
- ✓ Lagen om kommunal bokföring och redovisning
- ✓ Fullmäktiges reglemente för nämnden
- ✓ Fullmäktiges reglemente för intern kontroll
- ✓ Fullmäktiges reglemente för planering och uppföljning

- ✓ Övriga uppdrag, mål eller direktiv från fullmäktige till nämnden
- ✓ Regionstyrelsens anvisningar
- ✓ Regionens interna regler.

Metod

Den grundläggande granskningen har genomförts som en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Revisionen tar löpande del av verksamhetsplaner, samtliga månadsrapporter och protokoll från respektive nämnd. Bevakning sker också av eventuella förändringar i nämndens styrande dokument, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till regler och rutiner och uppföljning av tidigare års granskningar. Dessutom summerar vi iakttagelser från eventuella fördjupade granskningar och uppföljningar av tidigare granskningar som genomförts inom nämndens ansvarsområde under året.

Granskningen omfattar också om nämnden säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med granskning av regionens delårs- och årsbokslut. Granskningen syftar till att pröva om nämndens verksamhetsberättelse ger en rättvisande bild av ställning och resultat 31 december 2024. Regionens samlade balansräkning kommer att redovisas i regionens årsredovisning och granskningen av årsredovisningen avrapporteras separat. I denna årsgranskningsrapport rapporteras det vi noterat inom regionstyrelsens verksamheter.

Revisorerna träffar samtliga nämnder i Region Sörmland två gånger per år. En träff på våren då vi går igenom slutrapporten över granskningen föregående år. På hösten genomförs sedan Revisionsdialog med samtliga nämnder i anslutning till delårsrapporteringen.

Granskningsanteckningar har överlämnats till regiondirektör, ekonomidirektör, budgetchef och redovisningschef för avstämning och kontroll. Synpunkter på anteckningarna har beaktats i denna rapport. Rapporten har också kvalitetssäkrats genom att den granskats av annan sakkunnig revisor vid revisionskontoret.

Fullmäktiges uppdrag till nämnden

Av regionens Mål och budget 2024 - 2026² framgår att styrelsen är regionens ledande politiska förvaltningsorgan och har det övergripande ansvaret för regionens utveckling och ekonomiska ställning. Regionstyrelsen har nedanstående uppgifter enligt Mål och budget:

- ✓ Hälso- och sjukvårdsnämnd, förutom primärvård och rättspsykiatri – ansvarar för övergripande planering av hälso- och sjukvård samt habilitering – vårdgivaransvar

---

² Regionfullmäktige § 141/23, Mål och budget 2024-2026

- ✓ Ansvarar för överenskommelser/beställning av hälso- och sjukvård inom primärvården, privata vårdgivare och Folk tandvården Sörmland AB
- ✓ Ansvarar för regionens överenskommelser/beställning av platser på Regionsjukhuset Karsudden
- ✓ Fullmäktiges beredande och verkställande organ
- ✓ Leder, styr och samordnar förvaltningen av regionens angelägenheter
- ✓ Uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamhet
- ✓ Utarbetar planeringsförutsättningar och utfärdar anvisningar till nämnderna och styrelsens förvaltningar rörande förslag till budget samt ekonomi och verksamhetsuppföljning
- ✓ Ansvarar för beställning av tågtrafik och regional stomlinjetrafik med buss samt sjukresor
- ✓ Ekonomisk förvaltning
- ✓ Centralt arbetsgivarorgan med övergripande arbetsgivaransvar
- ✓ Företräder Region Sörmland enligt lagen om medbestämmanderätt
- ✓ Arbetsmiljöansvar för verksamhet inom styrelsens ansvarsområde.

I Mål och budget 2024 beslutades att regionstyrelsens tidigare finans- och investeringsutskott och personalberedning skulle upphöra. Däremot skulle regionstyrelsen fortsatt ha ett arbetsutskott. Dess primära uppgift är att vara beredningsorgan för ärenden till regionstyrelsen.

Tilldelad budgetram är 11 790 mnkr och tilldelad investeringsram är 1 305 mnkr.

Regionfullmäktige har under året beslutat om ett nytt reglemente för planering och uppföljning³. Av reglementet framgår att en övergripande månadsrapportering ska ske i regionstyrelsen, nämnder och bolag per februari, april, maj, augusti, september, oktober och november. Rapporten ska hanteras som beslutsärende.

Regionfullmäktige beslutade i oktober 2024⁴ om en minskning av personal ska ske med minst 3,5 % över regionens verksamheter utifrån prioritering i ärendet. För regionstyrelsens verksamheter innebär beslutet 238 tjänster.

---

³ Regionfullmäktige § 84/24, Reglemente för planering och uppföljning i Region Sörmland

⁴ Regionfullmäktige, § 105/24, Uppdrag att vidta skyndsamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans – Återremitterat ärende

Nämndens verksamhet under år 2024

Nämndens styrdokument och protokoll

Regionstyrelsen har haft 12 protokollförda sammanträden under år 2024.

Regionstyrelsen antog i januari en ny delegationsordning⁵ som trädde i kraft 30 januari 2024.

Regionstyrelsens verksamhetsplan med budget⁶ antogs i december 2023 med ekonomiska ramar för underliggande organisatoriska delar men följer i övrigt inte formen för verksamhetsplan som finns för övriga nämnder. Antagen verksamhetsplan innehåller en intern kontrollplan för 2024, baserad på en riskanalys.

I verksamhetsplanen finns ett inledande avsnitt, *Politisk inriktning*. I avsnittet fångas fem uppdrag från regionfullmäktige:

- ✓ Utred utvecklingsförslag för ambulanssjukvården under år 2024
- ✓ Initiera ett förtydligande av inköpsnämndens uppdrag och omforma inriktningen för samarbete i samverkan med Region Västmanland
- ✓ Prioritera digitalisering internt
- ✓ Implementera tillgängliga medborgartjänster i 1177
- ✓ Öka samverkan med civilsamhället och civilförsvaret inom det regionala utvecklingsansvaret.

Beslut tas också, i verksamhetsplanen, under rubriken *Politisk organisation*, om att inrätta utskottet för strategi och uppföljning som ansvarar för att följa den långsiktiga ekonomiska planen, genomföra fördjupad analys av regionstyrelsens månadsrapport, följa regionens finans- och låneutveckling samt utgöra forum för omvärldsanalys.

Finans- och investeringsutskottet och personalberedningen avvecklas i enlighet med regionfullmäktiges beslut. Regionstyrelsen inrättar för egen del en personalberedning med reglemente i enlighet med likalydande reglemente som tidigare. Personalberedningen ska fortsatt behandla personalstrategiska frågor och följer utvecklingen inom personalområdet till exempel gällande kompetensförsörjning, inhyrning av medarbetare, sjukskrivningstal och arbetsmiljöfrågor.

Dessutom anges att samtliga ärenden till regionstyrelsen bereds av regionstyrelsens arbetsutskott.

I januari beslutas reglemente för regionstyrelsens utskott för strategi och uppföljning samt ett reviderat reglemente för regionstyrelsens arbetsutskott. Båda gäller från 30 januari 2024.

⁵ Regionstyrelsen § 5/24, Revidering av regionstyrelsens delegationsordning

⁶ Regionstyrelsen § 203/23, Regionstyrelsens verksamhetsplan med budget 2024–2026

Vid regionstyrelsens sammanträden är anmälningsärenden en stående punkt på dagordningen. Den innehåller bland annat protokoll från regionstyrelsens båda utskott och personalberedningen samt återanmälan av delegationsbeslut

Regionstyrelsen har under året bland annat beslutat om ett reviderat handlingsprogram för informationssäkerhet för perioden 2024-2025 och en handlingsplan för Region Sörmlands arbete med civil beredskap 2024-2026.

Regionstyrelsen har också följt upp regionens systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). Utifrån det aggregerade resultatet beskrivs ett antal områden som prioriterade åtgärdsområden på övergripande nivå. Av beslutet framgår också att flera av åtgärderna redan pågår eller planeras. Det framgår också att det finns ett kontrollområde i regionstyrelsens interna kontrollplan som ska säkerställa att årlig uppföljning av SAM är genomförd och dokumenterad. Av återrapporeringen kring intern kontroll i regionstyrelsens verksamhetsberättelse för 2024 framgår att en enkät sänts ut och 98 % av de chefer som svarade angav att årlig uppföljning hade skett och var dokumenterad. 2 % svarade nej, motsvarande 3 chefer. Svarsfrekvens framgår inte av uppföljningen.

Beslut har också tagits om stärkt kontroll över divisionerna kirurgi och medicin genom utvidgad rapportering vid varje sammanträde till regionstyrelsen över hur arbetet med att få en ekonomi i balans fortlöper. Månadsrapporteringen för hela regionens verksamhet är också beslutsärende från och med september, i enlighet med det nya reglementet för planering och uppföljning. Tidigare under året har månadsrapporten varit informationsärende.

Regionstyrelsen har **berett ärenden inför beslut i fullmäktige** för bland annat en Region Sörmlands Krisberedskapsplan och plan för höjd beredskap, revidering av förbundsordning för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg, Policy för ett rökfritt Region Sörmland, uppföljningsrapport för den regionala utvecklingsstrategin samt revidering av reglementet för planering och uppföljning.

På varje sammanträde förekommer **informationsärenden** där regionstyrelsen löpande fått information om det ekonomiska utfallet, åtgärder för ekonomi i balans, tillgänglighet, arbetet med personalminskning, avstämning mot handlingsplanen från 2023, planering av genomlysning och revidering av reglementen och delegationsordningar, planering och införande av Cosmic, krisberedskap, civilt försvar och nationell samordning med mera. Protokollen innehåller en punktlista över vilka som informerat och om vilket området.

Vår kommentar

Uppdrag från regionstyrelsen till regiondirektören ska enligt rutin återrapporteras samlat vid två tillfällen, vid sammanträdet i april och oktober, så har också skett.

Vi har noterat att de punkter som finns särskilt angivna i regionstyrelsens verksamhetsplan med budget 2024-2026 under *Politisk inriktning*, som uppdrag från regionfullmäktige inte är tydligt beslutade som uppdrag vidare till regiondirektören. De finns inte heller med i den uppföljning som skett i april och oktober. Där saknas också återrapportering kring uppdraget från regionfullmäktige om verkställighet av beslutet att begära utträda från Sveriges Ekokommuner.

Vi bedömer fortsatt att **uppdrag till regiondirektören behöver adresseras och dokumenteras på ett tydligare sätt vid beslut**. Rutiner som säkerställer att samtliga uppdrag följs upp på ett transparent och strukturerat sätt. En **tydlighet i uppdrag ger möjlighet till uppföljning och prioritering**.

Vi har noterat att **beslut inte alltid expedieras till dem som berörs** av beslutet. Bland annat framkom det vid vår fördjupade granskning av Forskning och utveckling⁷ där styrande dokument på området upphävdes utan att hälso- och sjukvården fick beslutet expedierat.

Ett annat exempel under året är ett beslut i regionstyrelsen⁸ om robusthetsinvestering vid Regionsjukhuset Karsudden, inom nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan (PRD). PRD-nämnden har fått yttra sig i ärendet innan beslut men har sedan inte fått det slutliga beslutet expedierat till sig. **Rutiner som säkerställer expediering berörda behöver stärkas**.

Regionstyrelsen beslutade under 2023 om en **regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet** i Region Sörmland⁹. Planen gäller för perioden 2023-2026 och av beslutet framgår att den ska uppdateras årligen. Vi kan inte se att den uppdaterats under 2024.

Vi noterar fortsatt att Konkurrensverket under 2023 ansökt om **upphandlingsskadeavgift** avseende tidigare upphandlat kontrakt för Cosmic (FVIS, Framtidens vårdinformationsstöd) avseende det tilläggsavtal som beslutades av regionstyrelsen under 2022¹⁰. Ansökan är ännu inte behandlad i Förvaltningsrätten. Vi kommer att fortsätta att följa ärendet.

Nämndens uppföljning av verksamhet under år 2024

Under året har regionstyrelsen löpande, enligt protokollen, fått information enligt vad som anges ovan. Uppföljning har också skett via månads-, kvartals- och delårsrapporter samt den årliga verksamhetsberättelsen.

⁷ RE-REV25-0006-1, Forskning och utveckling i Region Sörmland

⁸ Regionstyrelsen § 27/24, Regionsjukhuset Karsudden, robusthetsåtgärder ställverk

⁹ Regionstyrelsen § 109/23, Regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet i Region Sörmland

¹⁰ Regionstyrelsen § 222/22, Tilläggsavtal Framtidens vårdinformationsstöd (FVIS)

Nämndens ekonomiska styrning och resultatuppföljning under år 2024

Vi har granskat formerna för nämndens ekonomiska styrning och resultatuppföljning mot reglementet för planering och uppföljning, fullmäktiges beslut och nämndens protokoll.

I tabellen nedan finns en sammanställning över hur nämndens ekonomiska resultat och prognos utvecklades under 2024. Regionstyrelsen har inte upprättat någon egen kvartalsrapport för mars men delårsrapport per juli och verksamhetsberättelse vid årets slut.

Ekonomisk rapportering mnkr	Ackumulerat resultat	Årsprognos	Budget
Kvartalsrapport per mars	+138	-706	-561
Delårsrapport per juli	+355	-598	-561
Slutligt utfall per december	-55		-561

Vår kommentar

Regionstyrelsens utfall i kvartals-, delårs- och årsbokslut 2024 påverkas av regionens kapitalförvaltning. Eventuell värdetförändring för kapitalförvaltningen har inte ingått i prognoserna. Det slutliga utfallet har påverkats positivt av orealiserade vinster och förluster med netto + 263 mnkr.

Revisorerna har, i sin revisionsplan för året, beslutat att prioritera granskning av regionstyrelsens och nämndernas arbete med att nå en ekonomi i balans. Granskningen har skett löpande, som en utvidgad del av den grundläggande granskningen under året. Avrapportering sker vid årets slut i regionstyrelsens och respektive nämnds årsgranskningsrapport.

I detta avsnitt redovisas, på övergripande nivå, de iakttagelser som gjorts. Delrapportering skedde vid bedömningen av delårsrapporten¹¹.

De ekonomiska förutsättningarna för Region Sörmland är utmanande. En långsiktig ekonomisk plan har tagits fram för att på sikt få en ekonomi i balans. För år 2024 tilldelades nämnderna ingen generell uppräknings för löner- och prisförändringar utan detta ska istället hanteras inom den ordinarie budgetramen.

Regionstyrelsen tillfördes inför 2024 ett tillskott om 800 mnkr som motsvarade underskottet i berörda divisioner i delårsrapporten juli 2023. Syftet var att åskådliggöra åtgärdsbehoven. Huvuddelen avser hälso- och sjukvården och lades ut på divisionsnivå. Detta innebär att resultatet blev kraftigt negativt i regionens Mål och budget med ett budgeterat underskott på -890 mnkr för 2024. För regionstyrelsen innebär det en budgetram på -560,6 mnkr.

Av fullmäktiges budget framgår att det är av yttersta vikt att nämnderna genomför åtgärder så att budgetramen inte överskrids.

¹¹ RE-REV24-0030-1, Revisorernas bedömning av delårsrapport juli 2024

Regionstyrelsens verksamhetsberättelse visar ett helårsutfall som är -54,5 mnkr, det vill säga 506,1 mnkr bättre än budget.

På verksamhetsnivå så redovisar hälso- och sjukvårdens divisioner (undantaget Division Psykiatri och funktionshinder, Division gemensamt inklusive ledning samt Tandvård) och regionservice inom regionstyrelsens verksamheter underskott mot budget.

Regionstyrelsen beslutade i september 2023¹², utifrån regionfullmäktiges uppdrag, om en handlingsplan. Den innehåller förslag på kostnadsreducerande och intäktsförstärkande åtgärder för perioden 2024-2026.

Sex generella regionövergripande åtgärder finns i beslutet:

1. Personal motsvarande 2019 års nivå
2. Frysta politikerarvoden
3. Ingen uppräknings av budgetramar
4. Taxor och avgifter
5. Rationellare användning av lokaler
6. Effektivare verksamhet.

Handlingsplanen har lagts in i budget 2024. I Region Sörmlands kvartalsrapport för mars 2024 prognostiserades sammantaget ett resultat som var 140 mnkr sämre än budget, och när regionstyrelsen behandlade rapporten¹³ beslutades om uppdrag till regiondirektören att tillse att ytterligare åtgärder vidtas i verksamheter med negativa avvikelser i prognosen för 2024. Ärendet skulle återrapporteras till regionstyrelsen 18 juni. Regiondirektören fick även uppdrag inför budgetprocessen 2025-2027.

Regionstyrelsen har också tagit beslut om stärkt kontroll över divisionerna kirurgi och medicin genom utvidgad rapportering vid varje sammanträde till regionstyrelsen över hur arbetet med att få en ekonomi i balans fortlöper.

Vid regionstyrelsens möte i juni¹⁴ redovisades uppdraget, från maj, om skyndsamma åtgärder för en ekonomi i balans. Regionstyrelsen beslutade bland annat att föreslå regionfullmäktige en minskning av personal med 2 %, genomgripande över regionens samtliga divisioner, staber och verksamhetsområden. Ärendet återremitterades vid regionfullmäktige 17 september¹⁵ bland annat för att beslutsunderlaget skulle kompletteras med en prioritering mellan olika verksamheter och yrkeskategorier i linje med den genomlysning som hänvisades till i ärendet.

---

¹² Regionstyrelsen § 125/23, Förslag på att minska hälso- och sjukvårdens kostnadsutveckling samt en ekonomi i balans

¹³ Regionstyrelsen § 91/24, Kvartalsrapport mars 2024 Region Sörmland

¹⁴ Regionstyrelsen § 117/24, Slutrapport – Uppdrag att vidta skyndsamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans

¹⁵ Regionfullmäktige § 80/24, Slutrapport att vidta skyndsamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans

Regionfullmäktige beslutade sedan i oktober¹⁶ om en minskning av personal med minst 3,5 % över regionens verksamheter utifrån en prioritering som finns i ärendet, presenterat i nedanstående tabell.

Verksamhetsområde	Tjänster	%
Regiondirektörens staber	25	11,6
Regionservice	27	4
Region Sörmland IT	8	5,5
Kultur och utbildning Sörmland	10	3,8
Hållbar regional utveckling	6	5
Hälso- och sjukvården totalt	191	3,1
Division Gemensam hälso- och sjukvårdsledning	28	24,3
Division Kirurgi	56	3
Division Medicin	49	3,5
Division Medicinsk service	24	2,1
Division Psykiatri och funktionshinder	21	2,8
Division Primärvård	13	1,4
Totalt	267	3,5

Regionfullmäktige beslutade att uppföljning av beslutet om att minska personal skulle ske i årsredovisningen för 2024 vid fullmäktiges sammanträde 15 april 2025. Uppföljning sker i bilaga till årsredovisningen, fördelad på antal anställda per yrkeskategori, på grund av organisatoriska förändringar.

Vi kan, på ett övergripande plan, konstatera att regionstyrelsen har haft stort fokus på ekonomi, åtgärder har beslutats och vidtagits och att effekten av dessa ses i det ekonomiska utfallet.

Vi kommer fortsätta följa arbetet med, och effekterna av, handlingsplanerna mot en ekonomi i balans.

Revisionsdialog

Presidiet för regionstyrelsen och revisorerna träffades 29 oktober 2024 för dialog.

Vid dialogen diskuterades bland annat regionstyrelsens utmaningar kring tillgänglighet och kvalitet i hälso- och sjukvården, eftersläpningar i personalstatistiken, fortsatt reduktion av inhyrd personal, minskning av personal utifrån handlingsplanen 2023 och regionfullmäktiges beslut under hösten 2024, arbetsmiljö kopplat till pågående förändringsarbete, låg kostnadsutveckling, vikten av följsamhet mot budget både för drift- och investeringar.

Diskussioner fördes också kring arbetet med att säkerställa verkställighet av fattade beslut, utveckling av månadsrapporteringen, ärendeberedning och arbetet med att säkerställa följsamhet till regionens styrande dokument för bisysslor.

¹⁶ Regionfullmäktige § 105/24, Uppdrag att vidta skyndsamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans – Återremitterat ärende

Nämndens delårsrapport och verksamhetsberättelse

Granskning har skett av nämndens delårsrapport och verksamhetsberättelse utifrån reglementet för planering och uppföljning och utgivna anvisningar. Vi har också tagit del av underliggande rapportering från divisionerna och övriga verksamheter under regionstyrelsen.

Vår kommentar

Regionstyrelsen beslutade om sin delårsrapport vid sammanträdet i september och rapporteringen bedöms följa utgivna anvisningar.

Den verksamhetsberättelse vi granskat är den som finns med i kallelsen till regionstyrelsens arbetsutskott 5 mars 2025, inför beslut 12 mars 2025. Slutlig behandling av rapporten är planerad till 25 mars 2025.

I verksamhetsberättelsen redovisas relevanta indikatorer samlad i inledningen till rapporten med utfall och målvärden. Färgmarkeringar, rött/gult/grönt, används för att illustrera måluppfyllelsen. Sammanfattande analys, per perspektiv, lämnas också i anslutning till indikator Tabellen.

Regionstyrelsen har, liksom fullmäktige, beslutat om årets målvärde och långsiktigt målvärde, för sina indikatorer. Måluppfyllelse bedöms mot årets målvärde.

I verksamhetsberättelsen görs bedömningen att målen inom medborgarperspektivet och verksamhetsperspektivet inte är helt uppfyllda under året. För resursperspektivet görs den samlade bedömningen att målen är uppfyllda under året.

Av underliggande rapportering för respektive verksamhet under regionstyrelsen rapporteras flera verksamhetsegna indikatorer som verksamheterna följer, vilka bedöms vara i linje med de övergripande indikatorerna som styrelsen beslutat. Dessa rapporteras inte vidare i regionstyrelsens samlade rapport. Vi noterar att Division Psykiatri och funktionshinder rapporterar ett annat utfall för indikatorn *Andel patienter som fått utredning inom 30 dagar inom barn- och ungdomspsykiatri* än den som regionstyrelsen rapporterar.

I anvisningarna för verksamhetsberättelse som gått ut till nämnder och divisioner fanns begäran om ett särskilt avsnitt, *Arbete med att minska personal* där rapportering skulle ske av hur arbetet har bedrivits och vilka resultat som åstadkommits. I anvisningen fanns den tabell som ingick i regionfullmäktiges beslut¹⁷. Rapportering finns i samtliga verksamheter men den ser väldigt olika ut och innehåller i de flesta fall mer av arbetssätt och mindre av vilka resultat som åstadkommits. Någon samlad rapportering för regionstyrelsen finns inte i

---

¹⁷ Regionfullmäktige § 105/24, Uppdrag att vidta skyndsamma åtgärder för att nå en ekonomi i balans – återremitterat ärende

verksamhetsberättelsen. Av de 267 årsarbetarna som omfattades av beslutet avser 238 regionstyrelsens verksamheter.

Arbete som pågår i verksamheterna beskrivs i verksamhetsberättelsen och vår generella bedömning är att rapporteringen av åtgärder vid negativa avvikelser har utvecklats i den underliggande rapporteringen.

En ny indikator under rubriken *Produktivitet* finns beslutad i verksamhetsplanen, *Vårdkontakter per årsarbetare och månad*. Målvärdet är satt till 35 och utfallet är 33. Tidigare år redovisades också kostnad per diagnosrelaterade grupper (DRG), utanför indikortabellen.

För det ekonomiska resultatet är utfallet sammantaget negativt både på verksamhetsnivå och på sista raden, men bättre än budget. Verksamhetens nettokostnad avviker negativt med 234,9 mnkr.

I verksamhetsberättelsens avsnitt *Investeringar* avrapporteras investeringsredovisningen med årets genomförda investeringar jämfört mot budget. Totalt sett är årets investeringar 405 mnkr lägre än budget.

Granskning av räkenskaper 2024

Vår granskning har i huvudsak inneburit analytisk granskning. Med analytisk granskning menas analys av väsentliga nyckeltal och trender, inklusive undersökning av eventuella svängningar och förhållanden som inte överensstämmer med annan relevant information eller som avviker från förväntade värden. Vi har gjort stickprov i materialet för att verifiera dess innehåll.

Resultaträkning

Vi har stämt av att resultaträkningen enligt redovisningen i ekonomisystemet Raindance överensstämmer med resultaträkningarna för respektive verksamhet i regionstyrelsens verksamhetsberättelse. Resultaträkningarna analyseras i verksamhetsberättelsen mot både föregående år och budget, vilket är i enlighet med anvisningarna.

Balanskonton

Vi har inte granskat och bedömt balansposterna på verksamhetsnivå. Granskning av balansräkningen har skett inom ramen för årsredovisningen för regionstyrelsens verksamheter.

Noterat från granskning av verksamheternas räkenskaper

Ersättning för obekvämt arbetstid, **OB-ersättning**, avseende 23 respektive 30 december har inte redovisats som löneskuld i december. Uppgår enligt uppgift från systemförvaltare för Heroma till ca 3,3 mnkr. Inklusive PO-pålägg uppgår **resultatfelet till ca 5 mnkr**, för lite kostnad redovisad. Huvuddelen bedöms avse regionstyrelsens verksamheter. **Korrekt uppbokning av löneskulder behöver säkerställas.**

Fysisk inventering av anläggningstillgångar har skett under året. Det vill säga en genomgång av de tillgångar som finns i upptagna i anläggningsregistret för att säkerställa att dessa fortfarande existerar. Senaste inventeringen genomfördes 2021 och enligt plan ska inventering ske med treårs-intervall. Alla verksamheter hade inte sânt in sina inventeringar vid tidpunkten för bokslutet. De som återstår kommer att hanteras under 2025.

Vi ser positivt på att inventering skett och att en anvisning för hantering av anläggningstillgångar tagits fram och fastställts under första kvartalet 2024. Det är viktigt att det finns rutiner finns kring delegation, attester och dokumentation som skrotningsintyg, värderingsintyg etcetera. Av årets granskning framgår att huvudregeln är att redovisningsservice kräver att underlagen från inventeringen är attesterade av verksamhetschef. Under året har det varit problem med att få återkoppling från en del verksamheter och påminnelser har gått ut om inventeringen flera gånger. När inventeringsblanketterna kommit in från verksamheten har de i vissa fall **godtagit dokumenten även utan beslutsattest. Följsamheten till fastställda rutiner behöver stärkas.** Detta omfattar även **rutinerna kring utrangeringar** där motivering och attest ska finnas vid utrangering med kvarvarande restvärde.

Inom regionservice, har **konst köpts in**, utan budget, till ett värde av 2,9 mnkr under 2024. Konsten har kostnadsförts direkt som övrigt förbrukningsmaterial. Lös konst är i vissa fall att betrakta som anläggningstillgång. Det vill säga om tillgången är avsedd för stadigvarande bruk, har en nyttjandeperiod som är minst tre år och värdet, för 2024, överstiger 50 000 kr. Fast konst är redovisningsmässigt att betrakta som byggnad. Det som särskiljer konst från övriga anläggningstillgångar är att värdeminskning i form av avskrivningar inte sker. Konsten omfattas av den anvisning för hantering av anläggningstillgångar som beslutats. Utredning pågår i verksamheten och vi har ännu inte fått svar på vad som ligger till grund för att inköpen kostnadsförts direkt i årets räkenskaper. Avser detta konstverk anskaffade för mer än 50 000 kr borde dessa ha tagits upp i balansräkningen. **Resultatfelet kan uppgå till 2,9 mnkr för mycket kostnader.**

RKR har under året kommit med en förtydligande information¹⁸ kring beräkning av **PO-pålägg på upplupna personalkostnader**. Anpassning har skett till förtydligandet från RKR och upplysning lämnas om detta i enlighet med RKR:s rekommendation¹⁹. En av posterna för upplupna personalkostnader har inte uppräknats med innevarande års PO-pålägg. Tidigare års procentsats har använts vilket gör att det är en **för låg beräkning av kostnaden med 0,1 mnkr.**

---

¹⁸ Rådet för kommunal redovisning, PO-pålägg vid beräkning av upplupna personalkostnader, information september 2024

¹⁹ Rådet för kommunal redovisning, R12, Byte av redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar av rättelser av fel

Avgångsersättning för förtroendevald enligt PBF²⁰. I bokslutet 2022 var det första gången denna typ av transaktion hanterades i regionen och rutiner för detta saknades, något vi lyft i tidigare års granskning. Under året har månatlig förfrågan om eventuellt andra inkomster gått ut för att säkerställa samordning av samordning av förvärvsinkomst och korrekt hantering under utbetalningstiden i enlighet med villkor för beslutet. **Rutinen har stärkts.**

Vår bedömning

Räkenskaperna är i huvudsak rättvisande och upprättade enligt god redovisningssed och konstaterade resultatfel bedöms inte påverka regionstyrelsens resultat och ställning i väsentlig omfattning. Förslag till förbättringar framgår i avsnittet ovan.

Intern kontroll – rapportering och följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll

Granskning har skett av rapportering och följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll och de anvisningar som finns till verksamhetsberättelsen.

Vår kommentar

I reglementet för intern kontroll²¹ anges att varje nämnd har ansvar att tillse att regler och anvisningar för den interna kontrollen utformas i enlighet med de lokala förutsättningarna samt att dessa formuleras och antas av nämnden. Vi har inte kunnat finna att regionstyrelsen beslutat om regler och anvisningar enligt reglementet.

Regionstyrelsen har antagit en internkontrollplan för 2024, utifrån en dokumenterad riskanalys, och den följs upp i både delårsrapport och verksamhetsberättelse.

Utifrån årets uppföljning av vår granskning av hantering av arvoden och ersättningar till förtroendevalda²² rekommenderar vi fortsatt att den interna kontrollen behöver stärkas. Genomförd uppföljning framgår av bilaga 3 i Revisorernas redogörelse²³. Vid uppföljning i januari 2025 kvarstår att fastställa ansvarsfördelning och rutiner för processerna. Vad vi erfar är planen att dokumenterade rutiner ska vara på plats under kvartal 2 2025. De stickprovskontroller som, enligt reglementet för arvoden och ersättningar, ska ske för förlorad arbetsinkomst har inte heller genomförts för åren 2023 eller 2024. För år 2024 uppgår arvode för förlorad arbetsinkomst till 1,7 mnkr och avser i snitt 38 personer per månad.

---

²⁰ PBF, Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda, i lydelse från och med 2003-01-01, SKR

²¹ Regionfullmäktige § 175/19, Reglemente för internkontroll

²² RE-REV23-0004-1, Granskning av rutiner för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

²³ RE-REV25-0016-1, Revisorernas redogörelse för resultatet av revisionen 2024 i Region Sörmland, bilaga 3

Regionstyrelsens interna kontrollplan är omfattande och det är i nuläget svårt att utifrån presenterade resultat utvärdera om kontrollmålet är uppfyllt eller inte. Detta bör fortsatt utvecklas inför kommande år för att ge regionstyrelsen möjlighet att vidta åtgärder vid eventuell avvikelse.

Ett arbete pågår i regionen för att utveckla och förbättra ett effektivt och schematiskt arbete med intern kontroll. Vi ser positivt på det arbete som pågår och fortsätter att följa utvecklingen.

Under 2024 har arbetet fortsatt utvecklats och vi ser att revisorernas synpunkter från granskningen 2023 har beaktats i större utsträckning vid arbetet med riskanalyser inför verksamhetsplaneringen 2025.

Revisionen

Ann-Charlotte Adolfsson
Revisionschef